

**GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun Numarası : 6009
Kabul Tarihi : 23/7/2010
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 1/8/2010 Sayı : 27659
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 49 Sayfa:

MADDE 1 - 2 (13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 3 - 6 (31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 7 - 8 (4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 9- 213 sayılı Kanununun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (2) numaralı bent eklenmiş, mevcut (2) ve (3) numaralı bentler (3) ve (4) numaralı bentler olarak teselsül ettirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki (5) ve (6) numaralı bentler ile maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“2. Vergi incelemesine başlanıldığı hususunu bir tutanağa bağlayarak bir örneğini nezdinde vergi incelemesi yapılabana verirler. Ayrıca, tutanağın bir örneğini bağılı olduğı birime, diğere örneğini de ilgili vergi dairesine gönderirler.”

“5. Vergi kanunlarıyla ilgili kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ ve sirkülere aykırı vergi inceleme raporları düzenleyemezler. Ancak, bu düzenlemelerin vergi kanunlarına aykırı olduğı kanaatine varırlarsa bu hususu bağılı oldukları birimler aracılığıyla Gelir İdaresi Başkanlığına düzenleyecekleri bir rapor ile bildirirler.

6. İncelemeye başlanıldığı tarihten itibaren, tam inceleme yapılması halinde en fazla bir yıl, sınırlı inceleme yapılması halinde ise en fazla altı ay içinde incelemeleri bitirmeleri esastır. Bu süreler içinde incelemenin bitirilememesi halinde ek süre talep edilebilir. Bu talep vergi incelemesine yetkili olanların bağılı olduğı birim tarafından değerlendirilir ve altı ayı geçmemek üzere ek süre verilebilir. Bu durumda, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların bağılı olduğı birim tarafından incelemenin bitirilememe nedenleri yazılı olarak nezdinde inceleme yapılabana bildirilir. Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların bağılı olduğı birimler vergi incelemesinin öngörülen süreler içinde bitirilmesi için gerekli tedbirleri alırlar.

Maliye mütettişleri, hesap uzmanları ile bunların yardımcıları ve gelirler kontrolörleri ile stajyer gelirler kontrolörleri tarafından düzenlenen vergi inceleme raporları, işleme konulmak üzere ilgili vergi dairesine tevdi edilmeden önce, vergi incelemesine yetkili olanların bağlı olduğu birimler nezdinde meslekte on yılını tamamlamış en az üç kişiden oluşturulacak rapor değerlendirme komisyonları tarafından vergi kanunları ile bunlara ilişkin kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ, sirküler ve özelgelere uygunluğu yönünden değerlendirilir. İncelemeyi yapanla komisyon arasında uyumsuzluk oluşması halinde uyumsuzluğa konu vergi inceleme raporları üst değerlendirme mercii olarak, Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarları aşan tarhiyat önerisi içeren vergi inceleme raporları ise doğrudan, Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı ve Gelirler Kontrolörleri Başkanlığı bünyesinde oluşturulan rapor değerlendirme komisyonlarının üyeleri arasından görevlendirilecek üçer üyeden oluşan dokuz kişilik merkezi rapor değerlendirme komisyonu tarafından vergi kanunları ile bunlara ilişkin kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ, sirküler ve özelgelere uygunluğu yönünden değerlendirilir. İncelemeyi yapanlar, bu komisyon tarafından yapılacak değerlendirmeye uygun olarak düzenleyecekleri vergi inceleme raporlarını işleme konulmak üzere bağlı oldukları birime tevdi ederler.

135 inci madde ile vergi incelemesi yapmaya yetkili kılınan diğer memurlar tarafından düzenlenen vergi inceleme raporları, Gelir İdaresi Başkanlığı merkez ve taşra birimlerinde oluşturulacak rapor değerlendirme komisyonları tarafından değerlendirilir.

Merkezi Rapor Değerlendirme Komisyonu ile diğer rapor değerlendirme komisyonları yaptıkları değerlendirme sırasında, verilmiş bir özelgenin 369 uncu maddenin birinci fıkrası kapsamında olduğu kanaatine varmaları halinde, söz konusu özelge, Merkezi Rapor Değerlendirme Komisyonundan üç üye ile 413 üncü maddeye göre oluşturulan komisyondan iki üyenin katılımıyla oluşturulacak beş kişilik bir komisyon tarafından değerlendirilir. Bu komisyonca verilen kararlar, ilgili rapor değerlendirme komisyonu ile incelemeye yetkili olanı bağlar.

Bu maddede yazılı komisyonların başkan ve üyelerine her toplantı günü için (1000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir. Bu şekilde ödenecek toplantı ücretinin bir aylık tutarı (5000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı aşamaz.

Bu maddede belirlenen esaslar çerçevesinde, vergi incelemelerinde uyulacak diğer usul ve esaslar, komisyonların teşekkülü ile çalışma usul ve esasları ve Merkezi Rapor Değerlendirme Komisyonu tarafından doğrudan değerlendirmeye tabi tutulacak vergi inceleme raporlarının tutarları, Vergi İnceleme ve Denetim Koordinasyon Kurulunun önerisi üzerine Maliye Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 10 – 12 (4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 13- 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yaptıkları inceleme sırasında 359 uncu maddede yazılı suçların işlendiğini tespit eden maliye müfettişleri, hesap uzmanları ile bunların yardımcıları ve gelirler kontrolörleri ile stajyer gelirler kontrolörleri tarafından ilgili rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla doğrudan doğruya ve vergi incelemesine yetkili olan diğer memurlar tarafından ilgili rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla vergi dairesi başkanlığı veya defterdarlık tarafından keyfiyetin Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesi mecburidir.”

MADDE 14- 16 (4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 17- (1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 18 - 20 (2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 21- (14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 22- (23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 23 – 25 (8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 26 – 27 (13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 28- (25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 29- (4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 30 - 31 (8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 32 – 36 (29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 37- (30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 38 - 42 (5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 43- (13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 44- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait bölümüne, (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Gelir İdaresi Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir. ⁽¹⁾

MADDE 45- (15/10/2008 tarihli ve 5804 sayılı 2009 Yılında İstanbul Şehrinde Yapılacak Beşinci Dünya Su Forumunun Organizasyonu İle Katma Değer Vergisi Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 46- (8/1/1985 tarihli ve 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 47- (1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 48 - 49 (22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 50 – (9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 51- (4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 52- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 21/1/2010 tarihli ve 5947 sayılı Kanunla değişik 58 inci maddesinin (g) fıkrasına ikinci paragraf olarak aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Bu madde uyarınca 2914 sayılı Kanuna tabi personele yapılan ödemeler, (c) ve (f) fıkraları kapsamında bulunanlar haricindeki personel açısından, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulanmasında dikkate alınmaz.”

MADDE 53- (13/10/1983 tarihli ve 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 54- Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 2919 sayılı Kanuna ekli kadro cetvelinden çıkarılmış, ekli (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek aynı cetvele eklenmiştir. ⁽¹⁾

MADDE 55- (10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 56- (22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 57- (31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 58- 59 (15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 60- (14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 61- (2/3/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(1) Bu maddede yer alan kadrolarla ilgili olarak 1/8/2010 tarihli ve 27659 sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla Gelir İdaresi Başkanlığında görevli olan Hazine avukatlarından, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde istekte bulunanlar arasında Başkanlıkça uygun görülenler, bu Kanunla ihdas edilen avukatlık kadrolarına atanabilirler. Vergi dairesi başkanlıklarında görevli bulunan Hazine avukatlarının görev ve yetkileri, görevli olduğu vergi dairesi başkanlığına avukat ataması yapılmaya kadar devam eder, atama yapıldıktan sonra görevli Hazine avukatlarının görev ve yetkileri başkaca bir işleme gerek kalmaksızın sona ermiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 2- 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun bu Kanunla değişik 61 inci maddesi hükmü, Bankanın aktifindeki ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altınların Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle 5/5/2001 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar değerlemeye tabi tutulması sonucu Banka lehine ve aleyhine oluşan gerçekleşmemiş değerlendirme farkları için de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3- 5345 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca yapılan özel sınavların herhangi birinde yetmiş veya üzeri puan almalarına karşın atanamayanlardan halen Gelir İdaresi Başkanlığı kadrolarında görev yapanlar, atama tarihinden öncesi için kazanılmış hak doğurmamak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde gelir uzmanı kadrosuna atanırlar.

GEÇİCİ MADDE 4- Gelir İdaresi Başkanlığına tahsis edilen serbest gelir uzman yardımcısı kadrolarından boş bulunan 2.000 gelir uzman yardımcısı kadrosuna, 25/12/2009 tarihli ve 5944 sayılı 2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 22 nci maddesi kapsamında yapılacak atamaların dışında olmak üzere, 2010 yılı içinde atama yapılabilir.

GEÇİCİ MADDE 5- (18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

GEÇİCİ MADDE 6- Bu Kanunun 54 üncü maddesi ile kadroları kaldırılan personel, en geç iki ay içinde derece ve kademelerine uygun kadrolara atanır ve atama işlemi yapılmaya kadar ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilirler. Bunlar, yeni bir kadroya atanmaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanunun yayımı tarihinden önce Türkiye Büyük Millet Meclisi 2009 yılı harcamalarının dış denetimi ile ilgili oluşturulan komisyonun görevi 2010 yılı Eylül ayı sonuna kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 8- Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufta bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idarî veya malî yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işleminden kaldırılır.

GEÇİCİ MADDE 9- Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimlerinden, ilgili üniversite rektörlüğünün talebi üzerine Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Sağlık Bakanı, Hazine Müsteşarlığı ile Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Devlet Bakanları ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanından oluşan kurulca belirlenmiş kriterler çerçevesinde mali durumunun zayıf olduğu kararlaştırılanlara, belirlenecek tedbirleri uygulamayı kabul etmesi ve fiilen uygulaması şartıyla, yapılacak protokol kapsamında Bakanlar Kurulu kararıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Maliye Bakanlığınca bir yıl içinde ilgili üniversite bütçelerine aktarılacak ödeneklerden ilgili döner sermaye bütçesine yardım yapılabilir. Bu maddenin uygulanması kapsamında gerekli olan iş ve işlemleri yapmaya ve usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 62- Bu Kanunun;

- a) 2 nci ve 56 ncı maddeleri yayımını izleyen aybaşında,
- b) 3 üncü, 6 ncı ve 60 ncı maddeleri 1/1/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- c) 4 üncü maddesi 1/10/2010 tarihinde,
- ç) 5 inci maddesi (...) ⁽¹⁾ yayımı tarihinde, ⁽¹⁾
- d) 8 inci, 16 ncı ve geçici 5 inci maddeleri 1/7/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, ⁽²⁾
- e) 9 uncu ve 13 üncü maddeleri 1/1/2011 tarihinde,
- f) 45 inci maddesi 30/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- g) 57 ncı maddesi 15/1/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- ğ) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 63- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

---

(1) Anayasa Mahkemesi'nin 9/2/2012 tarihli ve E.: 2010/93, K.: 2012/20 sayılı Kararı ile; bu bentte yer alan "... 2010 takvim yılı kazançlarına uygulanmak üzere ..." ibaresi iptal edilmiştir.

(2) Anayasa Mahkemesi'nin 26/1/2012 tarihli ve E.: 2011/74, K.: 2012/15 sayılı Kararı ile; 23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanunun 62 ncı maddesinin (d) bendinde yer alan "... 1/7/2010 tarihinden geçerli olmak üzere ..." ibaresi, bu bentte yer alan 8 inci ve 16 ncı maddeler yönünden iptal edilmiştir.

**6009 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6009 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Anayasa Mahkemesi'nin 26/1/2012 tarihli ve E.: 2011/74, K.: 2012/15 sayılı Kararı	62	21/7/2012
Anayasa Mahkemesi'nin 9/2/2012 tarihli ve E.: 2010/93, K.: 2012/20 sayılı Kararı	62	26/7/2013

